

Početna stranica>Sudski postupci>Građanski predmeti>Rokovi za provedbu postupaka
Rokovi za provedbu postupaka

Portugal

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Postupovni rokovi mogu biti **obvezujući** (*perentório*), kad njihovim istekom prestaje pravo na izvršenje neke radnje, ili **odgodni** (*dilatatório*), kad se njima na određeno razdoblje odgađa mogućnost izvršenja neke radnje ili datum na koji počinje teći drugi rok.

Postupovni rokovi podliježu pravilima utvrđenima u člancima od 138. do 143. Zakona o parničnom postupku.

Izračun postupovnih rokova ili rokova koje su odredili sudovi uređen je pravilima utvrđenima u člancima 278., 279. i 296. Građanskog zakonika.

Duljina i učinak rokova u građanskim stvarima na pravne odnose uređeni su člancima od 296. do 333. Građanskog zakonika.

Konkretno, prekluzivni rokovi (*prazos de prescrição*) uređeni su pravilima utvrđenima u člancima od 300. do 327. Građanskog zakonika, a rokovi zastare (*prazos de caducidade*) pravilima utvrđenima u člancima od 328. do 333. Građanskog zakonika.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

U tu je svrhu Portugal obavijestio Europsku komisiju o sljedećim državnim praznicima:

1. siječnja, 7. travnja (Veliki petak), 9. travnja (Uskrs), 25. travnja, 1. svibnja, 8. lipnja (Tijelovo), 10. lipnja, 15. kolovoza, 5. listopada, 1. studenoga, 1., 8. i 25. prosinca.

Komisija je taj popis objavila u *Službenom listu Europske unije* br. 2023/C 39/07, koji je dostupan [ovdje](#).

Države članice dostavljaju taj popis Komisiji svake godine. Neki su državni praznici promjenjivi i ne padaju uvijek na prethodno navedeni datum.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

U portugalskom građanskom postupovnom pravu opće je pravilo da, ako ne postoji posebna odredba, stranke imaju rok od deset dana za podnošenje akta ili pokretanje sudskog postupka, traženje proglašenja ništavosti, podnošenje zahtjeva za odštetu ili ostvarivanje nekog drugog postupovnog prava. Rok od deset dana primjenjuje se i na odgovor na tužbu druge stranke (članak 149. Zakona o parničnom postupku).

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

U pravilu rok za bilo koji odgovor uvijek počinje teći od datuma dostave obavijesti o predmetnom aktu (članak 149. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Za vrijeme postupka stranke se obavješćuju preko njihovih pravnih zastupnika.

Kad se dostavlja poziv stranci da osobno dođe na raspravu, obavijest pravnom zastupniku i stranci šalje se preporučenom pošiljkom te se u njoj navodi datum, mjesto i svrha dolaska.

Zastupnici se obavješćuju e-poštom (vidjeti Provedbeni nalog (Portaria) br. 280/13 od 26. kolovoza 2013., dostupan [ovdje](#)), a u računalnom sustavu bit će zabilježen datum obavijesti uz pretpostavku da je ona dostavljena treći dan od tog datuma ili prvi radni dan nakon toga ako je taj dan neradni.

Poziv preporučenom pošiljkom s potvrdom primitka „smatra se izvršenim na dan potpisa potvrde primitka i smatra se da je pozvana osoba primila pošiljku čak i ako je potvrdu primitka potpisala treća osoba uz pretpostavku, ako nema drukčijih dokaza, da je pismo odmah dostavljeno primatelju” (članak 230. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

Kad poziv dostavlja pravni zastupnik, sudski izvršitelj ili sudski službenik koji stupa u kontakt s pozvanom osobom, rok počinje teći od trenutka kad osoba koja se poziva potpiše potvrdu o dostavi.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Da. Vidjeti odgovor na prethodno pitanje.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Ne računa se stvarni datum radnje, događanja, odluke, poziva ili dostave (članak 279. točka (b) Građanskog zakonika).

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Ako rok za izvršavanje radnje u postupku završava na dan koji je neradni na sudu, rok se produljuje na sljedeći radni dan (članak 138. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Sudovi ne rade od 22. prosinca do 3. siječnja, od Cvjetnice do Uskrsnog ponedjeljka i od 16. srpnja do 31. kolovoza.

Sud može, putem obrazloženog naloga i nakon saslušanja stranaka, obustaviti postupovni rok, u skladu s člankom 269. stavkom 1. točkom (c) Zakona o parničnom postupku.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Izračun bilo kojeg roka ne uključuje dan (ni sat, ako je rok izražen u satima) kad je nastupio događaj od kojeg počinje teći razdoblje, u skladu s člankom 279. točkom (b) Zakona o parničnom postupku.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Razdoblje izraženo u tjednima, mjesecima ili godinama koje je počelo od određenog datuma završava u 24:00 sata odgovarajućeg dana u zadnjem tjednu, mjesecu ili godini. Ako taj dan u posljednjem mjesecu ne postoji, razdoblje završava posljednjeg dana tog mjeseca (članak 279. točka (c) Građanskog zakonika).

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Budući da su sudovi otvoreni samo radnim danom, a nedjelja i državni praznici smatraju se neradnim danima na sudu, razdoblja koja završavaju u nedjelju ili na državni blagdan produljuju se na sljedeći radni dan ako se predmetna radnja mora izvršiti na sudu.

Za izračun svih rokova u postupku vrijedi pravilo da se rok za izvršenje radnje u postupku produljuje na sljedeći radni dan ako završava na dan kad su sudovi zatvoreni (članak 138. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

Rok u postupku utvrđen zakonom može se produljiti u propisanim slučajevima.

Na temelju dogovora stranaka rok se može produljiti jednom i to na jednako razdoblje (članak 141. Zakona o parničnom postupku).

U slučaju opravdane prepreke: zakonom je dopušteno produljenje roka (članak 140. Zakona o parničnom postupku).

Zakonom je dopušteno i izvršenje radnje u roku od prva tri radna dana nakon isteka roka uz plaćanje kazne (članak 139. Zakona o parničnom postupku).

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Rok za podnošenje žalbe iznosi 30 dana od dana dostave odluke (članak 638. Zakona o parničnom postupku) i 15 dana u hitnim slučajevima te u

slučajevima utvrđenima u [članku 644. stavku 2.](#) i [članku 677.](#) Zakona o parničnom postupku.

U slučajevima u kojima odluka nije dostavljena: rok počinje teći od datuma kad je dotična osoba saznala za odluku.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Zakonom propisani postupovni rokovi ne mogu se skratiti. No, sud može odrediti datum ili rok za dolazak uključenih stranaka.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produženje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Ako se sudski poziv dostavlja izvan zemljopisnog područja okruga suda pred kojim se vodi postupak, produljuje se rok u kojem osoba pozvana da podnese odgovor na tužbu može osporiti određeni građanskopravni zahtjev (članak 245. Zakona o parničnom postupku).

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Istekom obveznog roka prestaje pravo na izvršavanje radnji. Međutim, u slučaju opravdane prepreke radnja se može izvršiti i nakon isteka roka i, bez obzira na to, može se pokrenuti u roku od prva tri radna dana nakon isteka roka uz plaćanje kazne (članak 139. Zakona o parničnom postupku).

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Radnja se može izvršiti nakon roka u slučajevima opravdane prepreke.

U skladu s člankom 140. Zakona o parničnom postupku, opravdanom preprekom smatra se događaj koji se ne može pripisati stranci ili njezinim zastupnicima ili opunomoćenicima i koji onemogućuje da se određena radnja izvrši pravovremeno. U tom slučaju stranka koja tvrdi da je došlo do opravdane prepreke mora odmah dostaviti dokaze o tome.

Bez obzira na opravdanu prepreku, radnja se može izvršiti u roku od prva tri radna dana nakon isteka roka uz plaćanje kazne, kako je prethodno navedeno, i sud može iznimno odlučiti sniziti kaznu ili podnositelja osloboditi plaćanja kazne zbog očitih financijskih poteškoća ili kad se iznos smatra očito nerazmjernim, posebno u postupcima u kojima nije obvezno imenovanje zakonskog zastupnika i ako radnju izvršavaju same stranke.

Druge poveznice

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Glavna uprava za pravosuđe](#)

[Zakon o parničnom postupku](#)

[Građanski zakonik](#)

Posljednji put ažurirano: 12/12/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.